

Co jest w cenie?

Czyli o preferowanych przez studentów kompetencjach nauczyciela akademickiego

dr Agnieszka Cieszyńska, dr Renata Dudziak
Wydziałowa Pracownia Dydaktyki i Ochrony Przyrody, Wydział Biologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
ul. Umultowska 89, 61-614 Poznań

Wstęp:

Poszukując najbardziej skutecznych strategii kształcenia, wymyślając i doskonaląc najciekawsze z metod pracy ze studentami nie można zapomnieć, że podstawowym atrybutem pracy nauczyciela jest on sam. Zastanawiając się nad kryteriami sukcesu zawodowego dydaktyka można zauważyć brak jego jednoznacznych wskaźników. Postawiono zatem pytanie badawcze: kogo studenci są skłonni oceniać jako bardzo dobrego wykładowcę i czy osoba taka będzie miała te same cechy, co nauczyciel o wielkim sercu.

Podstawy teoretyczne badań:

Odwołując się do literatury w poszukiwaniu adekwatnej taksonomii nauczycielskich kompetencji przyjęto, że można je podzielić na trzy główne kategorie:

1. Merytoryczne – będące podstawą jakości i bogactwa treści nauczania.
2. Dydaktyczne – czyli takie, które dotyczą organizacji i przebiegu pracy uczących się.
3. Osobowościowe – składające się na postawę nauczyciela w relacjach z innymi ludźmi.

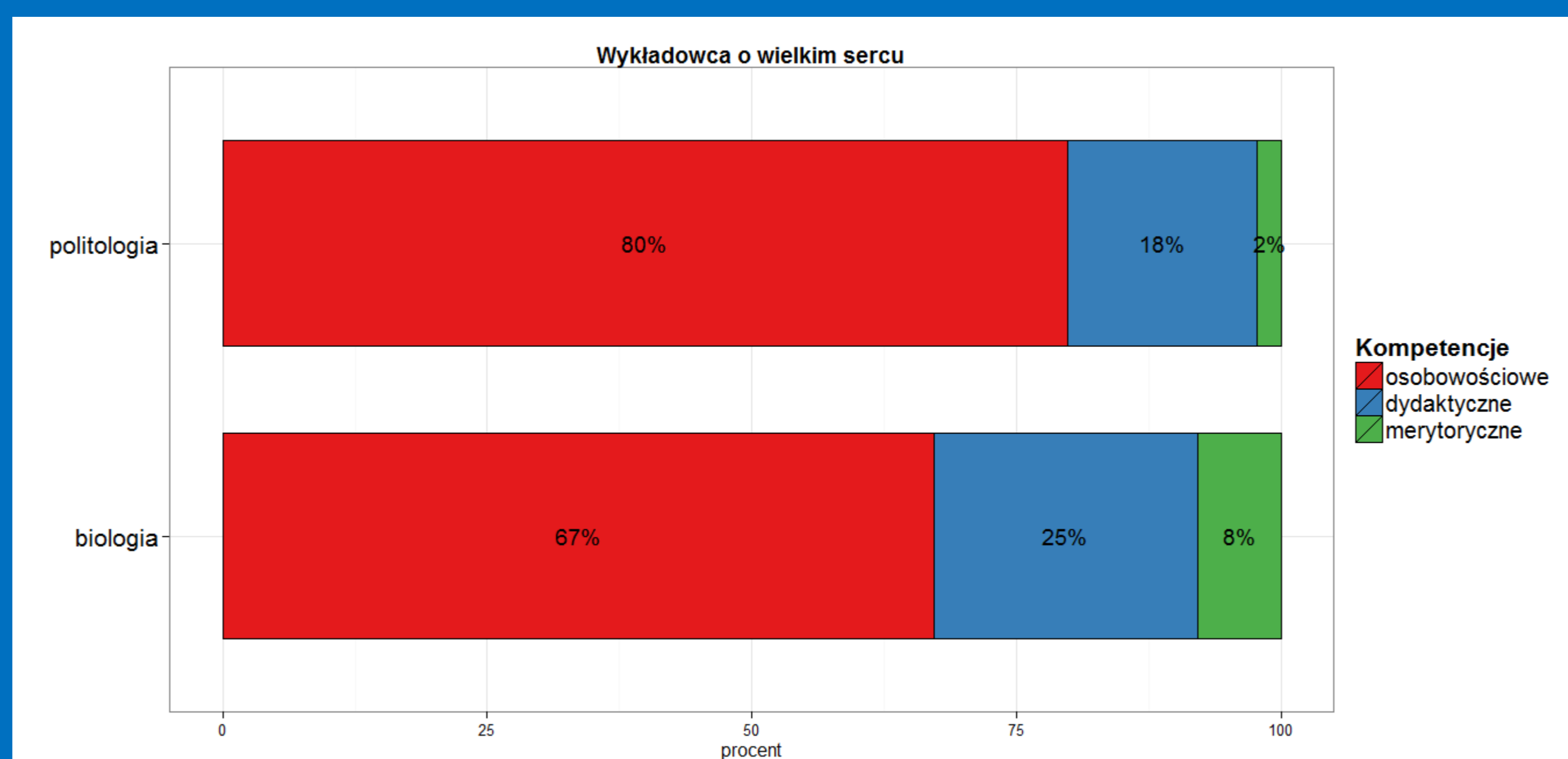
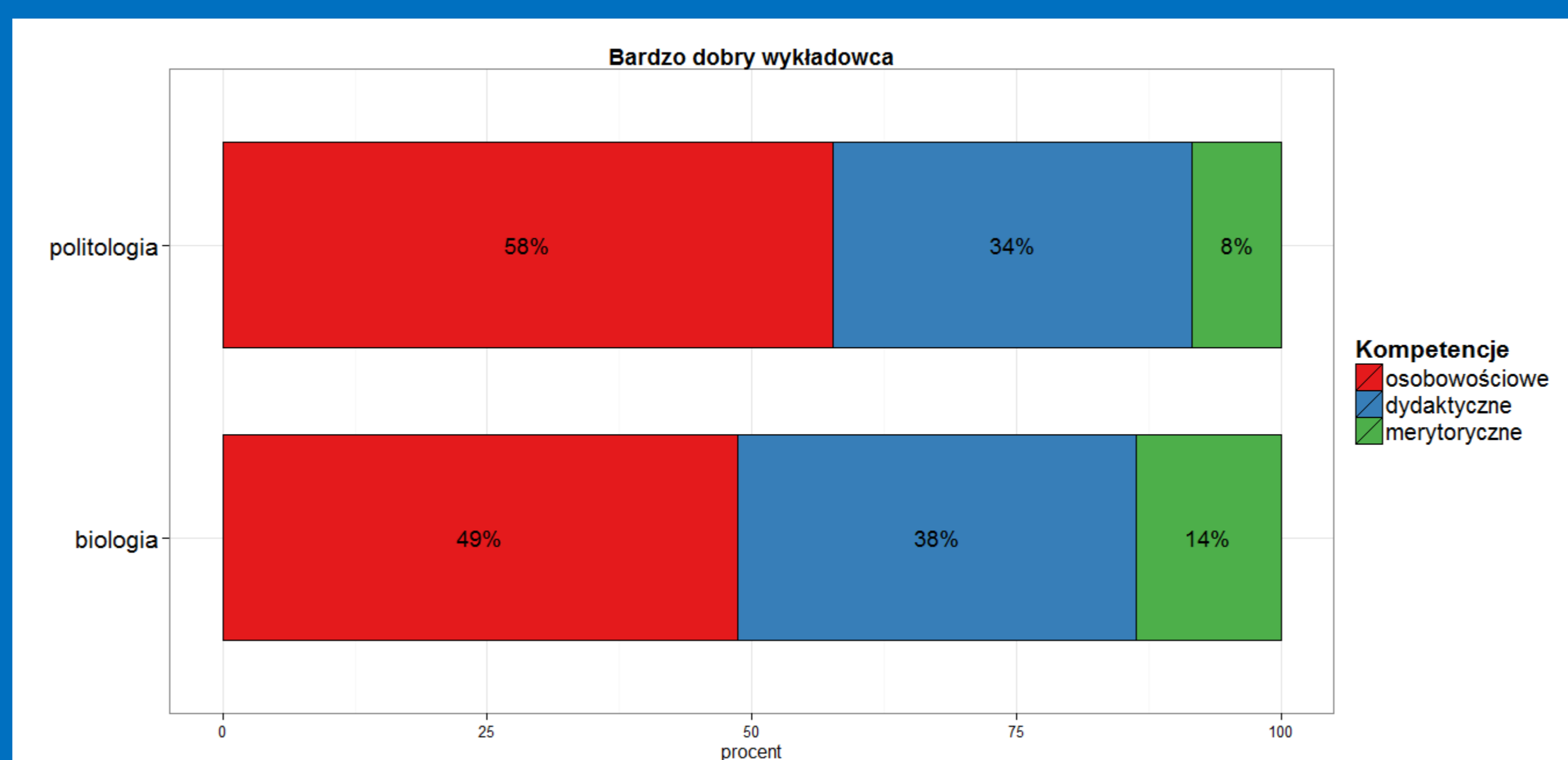
Metoda badań:

Badaniami ankietowymi objęto studentów biologii i politologii, w sumie 124 osoby. Zadano im dwa pytania:

1. Kiedy określisz prowadzącego zajęcia na uczelni wyższej mianem bardzo dobrego wykładowcy? Jakimi cechami, kompetencjami powinien się on charakteryzować, wyróżniać?
2. Czym Twoim zdaniem powinna wyróżniać się osoba prowadzącego zajęcia na uczelni wyższej, która ma otrzymać tytuł „wykładowcy o największym sercu” w plebiscycie na najbardziej lubianego przez studentów wykładowcę?

Przykładowe, najczęściej występujące, podane w odpowiedzi na pytania ankietowe cechy, kompetencje:

osobowościowe - miły, cierpliwy, kontaktowy, pomocny, otwarty, empatyczny, wyrozumiały, entuzjastyczny, pasjonat, pracowity, sumienny, życzliwy, uśmiechnięty, z poczuciem humoru, dyspozycyjny, odpowiedzialny, kreatywny, inteligentny, konsekwentny, punktualny itp.,
dydaktyczne - ciekawie uczący, sprawiedliwie oceniający, jasno określający wymagania dotyczące zaliczenia zajęć, przystępnie wykładający swój przedmiot, znający i stosujący różne metody dydaktyczne oraz zasady emisji głosu, zaprzyjaźniony z nowymi technologiami itp.,
merytoryczne - przygotowany do zajęć, kompetentny, o wszechstronnej wiedzy, wybitny, podaje wiele przykładów, prowadzi prace badawcze, publikuje artykuły naukowe itp.

R: A Language and Environment for Statistical Computing,
R Core Team
R Foundation for Statistical Computing
Vienna, Austria, 2015
<http://www.R-project.org>

Wnioski:

Studenci zapytani o cechy najlepszego wykładowcy oraz takiego, którego byliby skłonni nazywać wykładowcą „o wielkim sercu” w obu kategoriach najczęściej podawali odwołania do kompetencji osobowościowych. Kolejno, ważne dla nich okazały się kompetencje dydaktyczne. Najmniej wskazań dla obu grup badań przypadło na kompetencje merytoryczne – co może dziwić na tym etapie kształcenia. Układ wytypowanych cech i kompetencji nauczyciela akademickiego jest potwierdzeniem istotnej roli jaką w nauczaniu, na wszystkich etapach edukacyjnych, pełni panująca na zajęciach dobra atmosfera i zrozumienie wzajemnych potrzeb i oczekiwań.